

íéSZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.II.20.251/2019/8. szám

A Szegedi Ítéltábla a **dr. felperes neve** felperesnek - a dr. Töröcsik és Társa Ügyvédi Iroda(ügyintéző ügyvéd: dr. Töröcsikné dr. Király Katalin) által képviselt alperes elleni sajtó-helyreigazítás iránti perében a Szolnoki Törvényszék 2019. április 15. napján kelt 8.P.20.118/2019/12. számú ítélete ellen az alperes részéről 14. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés alapján lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a megfellebbezett rendelkezéseit **részben megváltoztatja** a következők szerint:

Az alperest az alábbi tartalmú helyreigazító közlemény közzétételére kötelezi:

„A **(újság neve)** Újság 2019. január 17-i lapszámában (ÚJ ÉVFOLYAM 8. év 03. szám (XXI/03.)) a „Kommentár egy viselkedésről” című cikkben valótlanul állítottuk, hogy dr. felperes neve önkormányzati képviselő vitatta a **(újság neve)** Újság bevételeit, továbbá, hogy korábban egyetlen sort sem írtunk a cikkben részletezett bírósági ügyekről.

Ezzel szemben a valóság az, hogy dr. felperes neve nem vitatta a helyi sajtó bevételeit, valamint, hogy a **(újság neve)** Újság korábban már írt a dr. felperes nevével folytatott peres ügyekről.”

(főszerkesztő neve) főszerkesztő által fizetendő elsőfokú eljárási illeték összegét 18 000 (tizennyolcezer) Ft-ra leszállítja és kötelezi a felperest, hogy fizessen meg a Magyar Államnak az illetékes állami adóhatóság felhívására 18 000 (tizennyolcezer) Ft elsőfokú eljárási illetéket.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A feljegyzett 48 000 (negyvennyolcezer) Ft fellebbezési eljárási illetékből a felperes, továbbá **(főszerkesztő neve)** főszerkesztő külön-külön 24 000 - 24 000 (huszonnégyezer - huszonnégyezer) Ft megfizetésére köteles a Magyar Államnak az állami adóhatóság felhívására.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

A felperes **(település neve)**ben önkormányzati képviselő. A Képviselő-testület 2018. december 12. napján rendes nyílt ülést tartott, amelyen az önkormányzat 2019. évi költségvetési koncepciója került megtárgyalásra. Az előterjesztéshez a felperes 2018. december 10. napján módosító indítványt nyújtott be, amelyben javasolta: „Ahogyan a sportszervezeteknél, úgy az önkormányzat által támogatott helyi sajtónál is érvényesíteni kell azt az elvet, hogy az önkormányzati

támogatásokat csökkenteni, a saját tevékenységükből származó bevételeik növekedését pedig ösztönözni kell"

A testületi ülés költségvetési koncepciót tárgyaló 4.5. napirendi pontjához tett felszólalásában a felperes az adósság csökkentésének és a bevételek növelésének a szükségességéről beszélt. Egyebek mellett kijelentette: „Azt gondolom, hogy nemcsak a sportszervezeteknél kellene biztosítani, vagy ösztönözni, hogy ne csak önkormányzati támogatásokra tartsanak igényt, hanem próbálják a saját bevételeiket is hozzátenni ahhoz a pénzhez, amiből gazdálkodnak, hanem ennél akár a helyi sajtóra is ki lehet térni. Nagy, komoly összegeket fordítunk különféle színvonalú sajtótermékeknek a támogatására, és elvi szinten talán itt is helyénvaló lenne egy ilyen elvet megfogalmazni, hogy igen is törekedjenek arra, hogy igen is a saját bevételeik növekedjenek."

Az ülés 2.1. napirendi pontja a két képviselő-testületi ülés között történt eseményekről való tájékoztatás volt, amelynek kapcsán a megtartott sajtótájékoztatókra utalva a felperes az alperes szerkesztésében megjelenő **(újság neve)** Újság tevékenységével összefüggésben intézett kérdést a polgármesterhez. Az arra adott válasza a napirendek utáni felszólalásában kritikát fogalmazott meg az újsággal szemben, kétségbe vonva az objektív tájékoztatást.

Az alperes a **(újság neve)** Újság 5. oldalán 2019. január 17. napján két cikket jelentetett meg. Az „Évzáró ülés a városházán” című cikkben a felperes által a képviselő testületi ülésen előadottakról ekként írt: „Véleménye szerint nemcsak a sportszervezeteket kellene ösztönözni, hogy saját bevételeiket is beforgassák a vállalkozásba, hanem a helyi sajtónál is ezt kellene gyakorolni. (Lásd. Keretes írásunkat - a szerk.)” A felperes e hozzászólására reflektálva megjelentetett egy írást is „Kommentár egy viselkedésről” címmel, amelyben az alábbiakat írta: „Főleg egy képviselő próbál ekézni bennünket, besározni tisztességünket, szakmaiságunkat olyan nagy nyilvánosságú fórumon, amelyen nem is igen válaszolhatunk, lévén nem vagyunk a testület tagjai. Több olvasónk kérdezte, tartunk-e a képviselőtől, hogy nem utasítjuk vissza a rágalmaid, netán a hallgatásunk beleegyezés ? ... úgy sem ránk hull vissza a valótlanosságok hangoztatása, az alantas gyalázkodás”. Ezt követően beszámol arról, hogy a szerkesztőség a lap előállításának a költségeihez a hirdetésekben származó bevételeiből maga is hozzájárul 30 %-os mértékben, hozzáteszi: „Ez a bevétel nem vitatható...”. Majd arról ír, hogy a felperes kezdeményezésére közöttük több peres eljárás is folyamatban volt, megjegyezve, hogy erről „eddig egyetlen sort sem írtunk” (2. számú közlés).

A felperes helyreigazítási kérelemmel fordult az alperes szerkesztőségéhez 2019. január 21-én, amelyben a **(újság neve)** Újság 2019. január 17-i lapszámában megjelent „Kommentár egy viselkedésről” és „Évzáró ülés a Városházán” című cikkek őt érintő megállapításait kifogásolta. Megjelölte, hogy melyek a valótlan tényállítások, illetve mely közlések, amelyek azok való tényeket hamis színben tüntetnek fel és kérte ezek tekintetében a helyreigazító közlemény megjelentetését, amelynek az alperes nem tett eleget.

A felperes kereseti kérelmében elsődlegesen az általa, másodlagosan a bíróság által megfogalmazott szövegű helyreigazító közlemény közzétételére kérte kötelezni az alperest. Álláspontja szerint az alperes az „Évzáró ülés a Városházán”, valamint a „Kommentár egy viselkedésről” című cikkeiben rá vonatkozóan valótlan tényállításokat tett, így valótlanul állította, hogy vitatta a **(újság neve)** Újság bevételeit, illetőleg, hogy korábban a közte és az újság között folyamatban levő peres eljárásokról az alperes nem írt cikkeiben és valótlanul állította azt is, hogy az alperesi újságot besározni, rágalmazni igyekszik, rá vonatkozóan gyalázkodó megnyilvánulásokat tesz. Ugyancsak nem valós az „Évzáró ülés a Városházán” című cikkben közölt azon megállapítás, miszerint arra tett javaslatot, hogy a helyi sajtó a saját bevételeit forgassa be a gazdálkodásába. Megítélése szerint, a

két azonos lapszámban megjelent cikk tartalma egymással szorosan összefügg, abban a másik cikkekre vonatkozó utalások találhatók, így a két cikkben megvalósuló jogsértések egy eljáráson belül bírálандók el.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Elsődleges védekezése szerint a kereset tárgyává tett két cikkben megjelent, a felperes által sérelmezett állítások tekintetében külön-külön eljárás lefolytatása indokolt, miután a sajtó-helyreigazításra irányuló kereset más keresettel nem kapcsolható össze, e tekintetben sem tárgyi, sem alanyi keresethalmazatnak helye nincs. Érdemi álláspontja szerint a 2010. évi CIV. tv. (Smtv.) 12. § (1) bekezdésében foglaltakat nem szegte meg, miután a felperesről nem állított és nem híresztelt valótlan tény, az általa leírtak valós tényállítások, míg a gyalázkodásra, rágalmazásra vonatkozó közlés véleménynyilvánítás, ami sajtó-helyreigazítás tárgyát nem képezheti. A felperes által megfogalmazott helyreigazító közleményt pedig alkalmatlannak tekintette, miután az a helyreigazításhoz szükséges mértéket túllépi.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy a **(újság neve)** Újság következő lapszámban a kifogásolt cikkekkel azonos helyen, a következő helyreigazító közleményt jelentesse meg:

„A **(újság neve)** Újság 2019. január 17-i lapszámban (ÚJ ÉVFOLYAM) 8. év 03. szám (XXXI/03.) a „Komment egy viselkedésről” elnevezésű cikkben valótlanul állítottuk, hogy dr. felperes neve önkormányzati képviselő vitatta a **(újság neve)** Újság bevételeit, valótlanul állítottuk, hogy egyetlen sort sem írtunk a cikkben részletezett bírósági ügyekről, továbbá, hogy dr. felperes neve alantasan gyalázkodik, bennünket besároz és rágalmaz.

Valótlanul állítottuk „Évzáró ülés a Városházán” című cikkünkben, hogy dr. felperes neve önkormányzati képviselő olyan javaslatot tett, amely szerint a helyi sajtó saját bevételét a gazdálkodásba forgassa be.

Ezzel szemben a valóság az, hogy dr. felperes neve a helyi sajtó saját bevételének növeléséről, ösztönzéséről szolt egy olyan elv alkalmazásával, amelyet az önkormányzat már érvényesít a sportszervezeteknél, valamint, hogy a **(újság neve)** Újság korábban már írt a dr. felperes nevével folytatott peres ügyekről. A valóság az továbbá, hogy dr. felperes neve nem sároz be és nem rágalmaz bennünket.”

Kötelezte **(főszerkesztő neve)** főszerkesztetőt, hogy az illetékes adóhatóság külön felhívására fizessen meg 36 000 Ft illetéket.

Határozata indokolásában megállapította, hogy a felperes a 30 napos jogvesztő határidőn belül kérte az alperestől a helyreigazító közlemény közzétételét, s miután kérelmét az alperes nem teljesítette, így a Polgári Perrendtartásról szolt 2016. évi CXXX. tv. (továbbiakban: Pp.) 496. § (1) bekezdése szerint határidőben terjesztette elő keresetlevelét. Alaptalannak találta az alperes elsődleges kifogását, nevezetesen, hogy a két cikkben tett állítások egy perben nem vitathatóak és helyreigazítás tárgyát nem képezhetik, a kifogásolt cikkek ugyanis egymással szoros összefüggésben vannak, egymásra kölcsönösen visszautalnak, a „Kommentár egy viselkedésről” című cikk nevesítve a felperesről szolt, míg az „Évzáró ülés a Városházán” című, a felperesre vonatkozó közléseket tartalmaz, azok együttesen értelmezhetőek, nem alkotnak tárgyi keresethalmazatot.

Valamennyi, a per tárgyává tett alperesi közlést tényállításnak tekintette és utalt arra, hogy a PK. 14. számú állásfoglalás szerint a kifogásolt tényállítások valóságát a sajtószer, az alperes köteles bizonyítani. Megállapította, az ún. évzáró testületi ülésén a felperes nem tett olyan nyilatkozatot,

miszerint a helyi sajtónak a saját bevételeit vissza kellene forgatni a gazdálkodásába, sem előterjesztésében, sem hozzászólásában a bevételek nagyságát, tényét nem vitatta. A felperes által csatolt bizonyíték alapján megállapította, az alperes 2017. december 14-iki lapszámában „Tények és adatok egy fontos ügyről” című cikkében már írt a peres felek közötti peres eljárásról, így valótlán tényállítás részéről az, miszerint a korábbi bírósági ügyekről eddig egyetlen sort sem írtak. Nem ítélte bizonyítottnak annak a közlésnek a valóságát sem, miszerint a felperes próbálja „ekézni” őket, „besározza” tisztességüket, illetve szakmaiságukat, ezt az alperes által csatolt okirati bizonyíték nem támasztotta alá. Erre figyelemmel a sajtó-helyreigazításra irányuló felperesi keresetet megalapozottnak ítélte és az alperest az általa megfogalmazott tartalmú helyreigazító közlemény közzétételére kötelezte.

Az elsőfokú ítélet ellen előterjesztett fellebbezésében az alperes annak megváltoztatásával a kereset elutasítását kérte. A másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét a Pp. 369. § (3) bekezdés c) pontjában jelölte meg. Fenntartotta azt az elsőfokú eljárás során kifejtett álláspontját, hogy mindkét sajtóközlés tekintetében önálló sajtó-helyreigazítási eljárásnak lett volna helye a Pp. 496. § (6) bekezdésében foglaltakra figyelemmel. Hangsúlyozta, a bírói gyakorlat csak szűk körben, pld. ugyanazon a platformon közzétett, ismétlésnek minősülő közlések vonatkozásában engedi az együttes igényérvényesítést, a perbeli azonban ilyennek nem tekinthető. A két cikk között nincs közvetlen és kizárólagos oksági kapcsolat, azok külön-külön is jelentős többlettartalommal rendelkeznek, így együttes igényérvényesítésnek nincs helye. A jogvita érdemét illetően vitatta, hogy valótlán tényállítás lenne az, miszerint a korábbi bírósági ügyekről egyetlen sort sem írtak. A cikkben ismertetett folyamatról - arról, hogy a felperes az elmúlt években pereket indított vele szemben -, ugyanis a lap nem írt, a felperes nem tudott megjelölni egyetlen olyan 2018-as lapszámot sem, amiben a **(újság neve)** Újság a megnyert perekről számolt volna be. Valós az is, hogy a felperes hozzászólásában a helyi sajtó bevételeinek a gazdálkodásba való visszaforgatását sürgette, az alperesi bevétel nagyságát, tényét vitatta. Hangsúlyozta, tényként állapítható meg, hogy az újság nonprofit lap, amely az elmúlt években fokozatosan növelte saját hirdetési és szolgáltatási bevételeit, így kiadásának költségeihez maga is hozzájárul, bevételeit pedig beforgatja saját gazdálkodásába. Állította, hogy a hivatkozott cikkben a felperes tényállításait, az általa megfogalmazottakat híven, saját értékelés nélkül közvetítette, az Smtv. 12. § (1) bekezdésében foglaltakat nem szegte meg. Hangsúlyozta azt az álláspontját, hogy a felperes gyalázkodására az alperest besározó, rágalmozó magatartására vonatkozó nyilatkozatot véleménynyilvánítás, ami sajtó-helyreigazítás tárgyát nem képezheti.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult. Fenntartotta álláspontját, miszerint a perrel érintett két cikk tartalmi egységet képez, nincs szó a Pp. 496. § (6) bekezdése szerinti tárgyi keresethalmazatról, így annak sincs akadálya, hogy a sérelmezett közlések egy eljárás keretében kerüljenek elbírálásra. Hangsúlyozta, a cikkben közzétett alperesi tényállítások valótlank, ennek ellenkezőjét az alperes a perben nem bizonyította.

A fellebbezés **részben alapos.**

Az alperes fellebbezésében a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét a Pp. 369. § (3) bekezdés c) pontjában jelölte meg, ami alapján az ítélőtáblának azt kellett vizsgálnia, az elsőfokú bíróság ítélete megfelel-e az anyagi jogszabályoknak, ténymegállapításai és az abból levont következtetései helytállóak-e.

Az alperes a fellebbezési eljárás során is fenntartotta azt a védekezését, miszerint a perbeli két cikkben tett közlések nem azonosak, tartalmilag szorosan nem kapcsolódnak egymáshoz, ezért a Pp.

496. § (6) bekezdése értelmében azok tekintetében önálló helyreigazítási eljárásnak lett volna helye, tehát a sérelmezett közlések egy eljárásban nem bírálhatóak el.

Az ítéletábra egyetért e tekintetben az elsőfokú bíróság álláspontjával, nevezetesen, hogy a cikkek tartalma szoros összefüggést mutat, azok kölcsönösen visszautalnak egymásra. A két cikk az újság azonos lapszámában, ugyanazon az oldalon jelent meg, az „Évzáró ülés a Városházán” című cikk a „(Lsd. keretes írásunkat - a szerk.)” megjegyzéssel utal a fenti cikkel azonos témát körülíró írásra, míg a „Kommentár egy viselkedésről” című cikkben az alperes magyarázatot próbál adni arra, álláspontja szerint miért ítéli meg tévesen a felperes az alperesi bevételek mikénti felhasználását. A két cikk perrel érintett részei egymáshoz szorosan kapcsolódó közléseket tartalmaznak, a tartalmi összefüggés közöttük vitathatatlan, a felperes által sérelmesnek ítélt közléseket érintő igény folytán nem keletkezik tárgyi keresethalmazat, így nem indokolt azok külön eljárás keretében való elbírálása.

Az ügy érdemét érintően az ítéletábra az elsőfokú bíróság döntésével és annak indokaival csak részben ért egyet, álláspontját - az elsőfokú ítélet rendelkező részében írt sorrendet követve - az alábbiak szerint fejti ki:

Az Smtv. 12. § (1) bekezdése értelmében, ha valakiről bármely médiatartalomban valótlan tény állítanak, hírszettelnek, vagy vele szemben a valós tényeket hamis színben tüntetnek fel, követelheti olyan helyreigazító közlemény közzétételét, amelyből kitűnik, a közlés mely tényállítását valótlan, illetve megalapozatlan, mely tényeket tüntet fel hamis színben és ehhez képest melyek a való tények.

A sajtóközleményt a maga egészében kell vizsgálni. A kifogásolt közléseket, kifejezéseket nem formális megjelenésük, hanem valóságos tartalmuk szerint kell figyelembe venni, a sajtóközlemény egymással összetartozó részeit összefüggésükben kell értékelni és az értékelésnél tekintettel kell lenni a társadalomban kialakult közfelfogásra is (PK. 12. sz. II. pont).

A sajtó-helyreigazításnak csak tényállítás tekintetében van helye, azaz valótlan tény állítása, hírszettelése, vagy valós tények hamis színben való feltüntetése esetén, míg a véleménynyilvánítás sajtó-helyreigazítás alapja nem lehet. Lényeges továbbá, hogy a sajtó-helyreigazításnak nem feltétele, hogy a valótlan tény egyidejűleg jóhírnevet sértő is legyen. Minderre figyelemmel elsődlegesen abban a kérdésben kellett állást foglalni, a felperes által sérelmezett nyilatkozatok tényállításnak, vagy véleménynyilvánításnak minősülnek-e. A vélemény valamiről, vagy valakiről alkotott nézet, ítélet, felfogás, álláspont, ezzel szemben a tény a valóság egy mozzanata, ami megtörtént, vagy megtettek. A tény tehát a való világ része, annak valamilyen objektív, az emberi tudattól független mozzanata, amely a múltban létezett, vagy a jelenben létező, érzékelhető jelenség, állapot, esemény, történés, vagy cselekvés. A vélemény ezzel szemben szubjektív kategória, valamely tényre vonatkozó állásfoglalás, értékítélet, következtetés. Ebből következően, míg a tények fennállása elvileg bizonyítható, addig az értékítéletek valóságtartalma nem bizonyítható (BDT2011. 2403).

Osztja az ítéletábra az elsőfokú bíróság álláspontját a tekintetben, hogy az alperes valótlanul állította, miszerint a felperes vitatta az alperesi újság bevételeit. A bevétel vitatása - annak tartalma szerint - jelentheti egyfelől azt, hogy kétségbe vonható a bevétel léte, nevezetesen, hogy az alperes a gazdálkodása eredményeként egyáltalán szert tesz bevételre, másfelől jelentheti a bevételek nagyságának kétségbe vonását is. A felperesi közlésben azonban ezek egyikéről sincs szó, a felperes nem állította, hogy az alperesnek ne lennének bevételei, annak összege vitatása pedig fel sem merült hozzászólásában. Erre tekintettel a felperes megalapozottan igényelt sajtó-helyreigazítást.

Ugyancsak valótlan tényállítás, miszerint az alperes korábban még sosem írt a peres felek között folyamatban levő peres eljárásról. Ezt cáfolja a felperes által csatolt, az újság 2017. december 14-i lapszámában közzétett írás. A fenti közlés valóságtartalmának megítélése szempontjából közömbös az elsőfokú eljárásban előterjesztett érdemi ellenkérelmében tett azon előadása, hogy 2018-ban a lap a perekről nem írt, a közlés megjelenésének időpontjára vonatkozó megszorítást az írás nem tartalmaz, a fellebbezésben előadottak pedig a közlés tartalmához kapcsolódóan nem értelmezhetőek.

A fentiekkel ellentétben azonban nem ért egyet az ítélőtábla az elsőfokú bíróság álláspontjával annak a közlésnek a minősítését illetően, miszerint a felperes gyalázkodó, besározó, rágalmazó magatartást tanúsított az alperesi újsággal szemben. A sérelmezett közlés ugyanis a felperes alperessel szemben tanúsított magatartásának az értékelése, az, hogy azt az alperes sértőnek, bántónak, vagy megalázkodónak tekinti, nem tényállítás, hanem véleménynyilvánítás.

A Képviselő Testület üléséről tudósító „Évzáró ülés a Városházán” című cikkben megfogalmazott, felperesnek tulajdonított az az álláspont, miszerint a helyi sajtónak is be kellene forgatnia a bevételeit a gazdálkodásba, tartalmát tekintve megfeleltethető a felperes által a képviselő testületi ülésen elhangzott hozzászólásban megfogalmazott elvárásnak, nevezetesen, hogy ösztönözni kell a helyi sajtót - az önkormányzati támogatások visszaszorítása mellett - a saját bevételeik növelésére, arra, hogy azt tegyék hozzá „ahhoz a pénzhez, amiből gazdálkodnak”. A sérelmezett közlés tehát valós tényállítás, így arra alapítottnak a felperes sajtó-helyreigazítást nem kérhet. Utal az ítélőtábla arra, az alperes gazdálkodásának mikéntje a per tárgyát nem képezte, így közömbös az alperes ezzel kapcsolatban tett fellebbezési előadása, ezért azt az ítélőtábla nem is vizsgálta.

Az alperes fellebbezésének részbeni eredményessége következtében a felek pernyertessége-pervesztessége közel azonos arányúnak tekinthető, ezért a Pp. 101. § (1) bekezdése és a 102. § (1) bekezdése alapján ehhez igazodóan kötelesek az eljárásra irányadó tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán feljegyzett 36 000 Ft eljárási illeték megfizetésére.

A kifejtettekre figyelemmel az ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint részben megváltoztatta.

A másodfokú eljárásban a peres felek pernyertessége-pervesztessége aránya ugyancsak azonos, ezért a feljegyzett fellebbezési eljárási illeték viselésére is egyenlő arányban kötelesek. Az alperes költségjegyzék csatolásával költségeit nem számította fel (Pp. 81. § (1), (5) bekezdés), e körülményre, valamint a pernyertesség-pervesztesség azonos arányára is figyelemmel a felek a másodfokú eljárásban felmerült költségeiket maguk kötelesek viselni (Pp. 83. § (2) bekezdés).

Az ítélőtábla a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Szeged, 2019. július 3.

Zanócné dr. Ocskó Erzsébet sk.
a tanács elnöke

Dr. Lengyel Nóra sk.
előadó bíró

Dr. Tolna András sk.
ábró

